

lanci (pogotovo oni u suvlasništvu Yorka), kruzerska industrija... Sve su to naši vjerni partneri koje sada ne možemo ostaviti na cjedilu.

Srećom, bizarni Apel za klimatsku akciju zalutao je u moju neželjenu poštu i tamo se slučajno zagubio među ostalim suludim zahtjevima mojih sugrađana. Svi su oni uplašeni i zabrinuti, što znači da je idealno vrijeme da odobrim dodatne lokalitete za frakturiranje. Cijena nafte nezauzvajivo pada, no to nipošto ne znači da trebamo obustaviti napore u potrazi za njom. Konačno sam otvorio Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada, nažalost, proslavili smo tek u najužem krugu naše interesne sfere. Također, stavio sam na prodaju državno zemljište na top lokaciji, zlu ne trebalo. Bude li prodaja uspješna, tamo ćemo, kad sve ovo prođe, baciti jednu partiju golfa koroni u čast.

Uviete za dobivanje financijske pomoći toliko sam zakomplcirao da bi mi to trebalo kupiti barem nekoliko mjeseci mira i slobode od aktivističkih zanovijetala. Sada kada je naša osobna sloboda ovako naprasno ugušena, ne smijemo dopustiti da se isto dogodi i našoj ekonomiji. Granice sam deklarativno zatvorio, sve u svrhu sigurnosti, ali Bože moj, neke fluktuacije mora biti.

Ako sam na ičemu zahvalan, to je da nas nitko više ne davi s onim jebenim migrantima. Medije sam stavio pod kontrolu i uglavnom ih punim brojkama i krivuljama, povremeno pustim koju gadnu fotografiju iz Italije ili bolno svjedočanstvo iz New Yorka, samo da ih podsjetim koliko je nama ovdje dobro i koliko smo uspješni u ovom ratu protiv opasnog, a nevidljivog neprijatelja. To što spadamo u rjetko naseljene zemlje s malom populacijom, zli jezici naravno vade iz konteksta, samo kako bi diskreditirali moj rad.

Ako ovo zaista potraje, možda ćemo biti prisiljeni otkazati izbore, strašno, znam, udar na demokraciju, ali i prevelik rizik za našu ostarjelu naciju. Zdravlje je sada najvažnije - prioritete se moraju mijenjati. Pa ipak, ovo proljeće naše zlovolje ne treba dodatno podrivati mračnim prognozama.

Ta ne možemo vječno sjediti u glupoj izolaciji! Meni je već odavno dozlogrdilo. Isprva su me konferencije za medije čak i zabavljale, ali ubrzo su postale zamorne, pogotovo kad su krenule kritike i pitanja o našem zdravstvenom sustavu, manjkavoj medicinskoj opremi i nezaštićenom bol-

ničkom osoblju. Počeli su me nervirati, pa sam osnovao Stožer da se bavi tim glupostima, a ja sam se odlučio posvetiti važnijim stvarima.

Jasno je da ni ljude nećemo dovijeka moći držati u kućama, a nadzirati koliko se oni uopće toga pridržavaju, već sada je nemoguće. Razgovarao sam sa svojim savjetnicima te odlučio dobar dio državnog novca uložiti u razvoj nove aplikacije. Uspije li, svi ćemo se promptno moći vratiti svojoj svakodnevnici, a naši će nas mudri telefoni pritom štiti i pratiti, te nas obavještavati ima li tko zaražen u blizini. Nije li to, dugoročno gledano, genijalan plan? Svima sam rekao da sam državni novac uložio u što brži pronalazak cjepiva, ali zapravo, to sam sada malo odgodio. Kada aplikacija bude gotova, svima ćemo reći da, nažalost, usprkos silnim naporima naših znanstvenika, cjepivo nije pronađeno. Mutacije virusa tako su nepredvidljive. Kako bih ublažio njihovo razočaranje, predstavim ću im aplikaciju „Tvoj sigurni prijatelj“ i tako im omogućiti da se na svoja radna mjesta vrate čim prije. Do tada ćemo ionako svi već biti u govornima do grla - ja, jer će se državna kasa dobrim dijelom isprazniti, a oni, jer će početi umirati od gladi i neimaštine.

Kako bih učvrstio njihovo povjerenje, a usput se i izbavio iz ove dosadne karantene, osnovao sam novu humanitarnu udrugu. Krizna je situacija, kralj mora na prvu liniju obrane. To je njegova sveta dužnost. Sada sam konačno opet u akciji, što je za mene jedino podnošljivo stanje. Dajem izjave, pokrećem inicijative, rješavam obroke i liječnike za stare i osamljene. Za televiziju su me snimili na biciklu s košarom punom hrane. Nabio sam masku i navukao rukavice demonstrirajući kako radimo u skladu s najvišim higijenskim standardima. Naravno, sve mi je to dopizdilo za dva dana, pa sam upogonio volontere, kojih Bogu hvala, ne nedostaje u ovakvim situacijama.

Jučer smo imali zajedničko fotografiranje za medije. Prije nego li je fotograf opalio, da nam osnažim duh i podignem moral, uzviknuo sam:

Naprijed! U koštac hrabro, usred bojne huke; put neba ili pakla, držec se za ruke!

Svi smo se tada uhvatili za ruke, a ja sam razvukao svoj najširi osmijeh koji i inače čuvam samo za posebne prilike.

NAPOMENA // Citati u prijevodu **Mate Marasa** preuzeti su iz: Shakespeare, William. (1982) *Rikard III*, Zagreb: Nakladni zavod MK

Jasna Jasna Žmak

BRUNO, PETAK 11.7.2020., MARSEILLE

misli naviru i prije negoli otvorim oči svakog dana isto svakog dana oštro precizno i nemilosrdno isti redoslijed ista agenda prije budilice prije prvog jutarnjeg poljupca mog partnera prije kave i kroasana posutog preprženim lješnjacima iz moje omiljene pekare na uglu koja je već mjesecima zatvorena kao i ostatak marseillea kao i ostatak francuske europske svijeta

misli naviru i guše me umjesto astme ili virusa moja pluća blokira samo moja glava dovoljno je nekoliko sjećanja nekoliko spoznaja jer ja znam da nije trebalo biti ovako ja znam da je moja omiljena pekara mogla ostati otvorena

da sam svakoga dana mogao jesti kroasan posut preprženim lješnjacima umjesto da na leđima imam rane od ležanja i očaja

kažu da je sve počelo sa šišmišem s kineske tržnice i mladom kineskinjom koja ga pridržava štapićima dok mu gricka krilca i smije se šišmiš skuhan u juhu poput one pileće samo sa šišmišem umjesto piletine i sitno nasjeckani luk koji pliva oko njega u kineskom restoranu u wuhanu

ja pak kažem da su stvari malo drukčije ja kažem da virusi ne nastaju zbog jednog šišmiša ili jedne zmije i svakako ne zbog djevojke koja gricka kuhane životinje iz juhe ja kažem da su stvari malo kompleksnije i da je sve počelo puno puno ranije još tamo negdje 2006. moja glava to zna moja pluća se guše zbog toga

kažu da je u pitanju biološko oružje koje je proizvela kina da pokori ostatak svijeta da postane broj jedan na globalnoj geopolitičkoj sceni broj jedan ispred amerike i rusije kad već nije drukčije uložili su sve u svoje laboratorije mislili su to će biti efikasnije od nuklearne energije i bombardiranja mislili su to će biti čas posla ali onda su stvari izmakle kontroli i kinezi su sami postali žrtve vlastite beskrupulozne vanjske politike

ja pak kažem da su stvari malo drukčije da nema mjesta za paranoje ovog tipa ja kažem da smo sve to mogli predvidjeti da smo sve to već odavno znali ja kažem da smo moj tim i ja prije više od dvadeset godina radili na razvoju cjepiva protiv koronavirusa ali za naše istraživanje najednom 2006. godine više nije bilo para

moje misli zato naviru nošene valovima grižnje savjesti protiv koje se borim već mjesecima i kojoj već mjesecima ne mogu ništa iako znam da ništa od ovoga nije moja

krivnja misli svejedno naviru predvidljive poput mjesečevih mijena poput papinih uskršnjih govora poput novinarskih pitanja epidemiolozima poput kretanja cijena dionica aviokompanija u vremenu prije koronavirusa moje misli naviru a moja pluća se guše sama bez virusa od očaja

kažu da je sve počelo tamo daleko u kini jer tamo daleko, u kini tamo zbilja jedu pse, zmije, kukce i šišmiše dok mi tu blizu mi tu jedemo samo janjce, krave, svinje i piliće nikako pse nikako šišmiše kukce ili zmije jer tamo, u kini tamo su niski standardi higijene tamo nitko ne pere ruke i svi pljuju na pod pogotovo na tržnicama na kojima prodaju krvave šišmiše i zmije dok ljudi u europi i americi za to vrijeme gube živote

ja ipak kažem da ovo nije posljedica higijene na kineskim tržnicama ni prehrambenih navika kineskog naroda svejedno je jedu li u kini svinje ili šišmiše to za ovu priču nema veze

ovo nije priča o kinezima ovo je priča o financijskim interesima big pharma koja živi i radi u istoj toj europi i americi ovo je priča o parama o zanemarivanju navodno neisplativih proizvoda poput antibiotika cjepiva i antivirusnih lijekova koji u tjedan, dva naprave svoje i nakon toga ih nitko više ne kupuje koji zato u usporedbi s naprimjer lijekovima za srce donose sasvim zanemarive gotovo nikakve pare jer antibiotici se uzimaju tek tjedan, dva a lijekovi za kronične bolesti cijeloga života ovo je priča o parama koje se sada slijevaju u otkrivanje cjepiva na kojem sam ja radio prije dvadeset godina zato sada plaćem od očaja zato imam rane od ležanja

kažu da je za sve kriv 5G da nije slučajno da su se 5G i korona u wuhanu pojavili u isto vrijeme jer nije uopće stvar u virusu nego u zračenju kineska tehnologija, u tome je stvar virus je samo izlika koja se našla pri ruci jer i virus i zračenja napadaju imunitet jer i virus i zračenja su nevidljivi jer i virus i zračenja su kineski ali virus to je zapravo priča za malu djecu

krivca treba tražiti u kineskoj tehnologiji kojom smo se svi okružili jer nismo na vrijeme razmišljali a sad kad je kasno sad možemo samo žaliti što nismo ranije reagirali

ja kažem da je sve to besmislica da krivca treba tražiti na drugim mjestima daleko od kineskih tržnica i telefonskih tornjeva daleko od elaboriranih teorija zavjere ali jako blizu geopolitike jer istina je zapravo sasvim jednostavna i financijske je prirode i zbog te jednostavne istine moje misli zadnjih dana naviru bez iznimke i izlike i šapuću mi sve što već odavno i sam znam da krivca treba tražiti u smanjenju para za navodno neisplativa znanstvena istraživanja u političarima koje ne zanima ništa što traje duže od četiri pet godina trajanja njihovog mandata i povrh toga u klimatskim promjenama gubitku biološke raznolikosti urbanizaciji, industrijalizaciji i ekodidima

ali rijetki krivca traže tamo uglavnom ga traže na krivim mjestima a osim toga traže i cjepivo za spas svijeta cjepivo koje sam i ja sa svojim timom prije više od dvadeset godina tražio ali su mi onda rekli da im ta potraga više nije na listi prioriteta previše novca

za premalo rezultata
tako su rekli
epidemije su najednom prestale biti in
samo
srce
bubrezi
jetra
samo lijekovi koji se mogu uzimati
na dnevnoj bazi
samo lijekovi koji donose
još novaca

kažu da ovo može biti vrijeme rasta
i razvoja
da iz ovoga možemo nešto naučiti
da je odluka
na nama
da ovo vrijeme trebamo iskoristiti najbolje moguće
da sami možemo birati
hoćemo li preuzeti vlast nad svojim životnim navikama
i iz ovoga izaći kao bolji ljudi
s novim prioritetima
ili ćemo se prepustiti spirali nerada i lijenosti

kažu da i najmanje promjene životnog stila
mogu imati ogroman utjecaj
na raspoloženje, zdravlje i kondiciju
i da zato ne treba propustiti priliku
da svoj život
sada
korjenito promijenimo
kažu da to što ne možemo van
ne može biti izlika za to da ne vježbamo
da na vlastitom balkonu možemo istrčati maraton
a od spavaće sobe napraviti teretanu

ja kažem da odluka
nije bila
na meni
odluka nikada
nije
bila

na
meni

ali moje misli naviru
bez obzira na to
moje misli naviru i uvjeravaju me da sam odgovoran ja
ja i nitko drugi
naviru
prije i poslije spavanja
prije negoli otvorim oči
unutar ova ista četiri zida koje već mjesecima

ne napuštam
kao ni ostatak svijeta
zatočen
s ranama na leđima
u iščekivanju cjepiva koje će značiti
novi svjetski poredak
u iščekivanju cjepiva
koje sanjam
već dvadeset godina
svakoga jutra dok u mašti
grickam kroasan
posut preprženim lješnjacima
iz moje omiljene pekare na uglu
kao što sam ga sanjao i dok sam očajnički
tražio
potporu za naša istraživanja
koja nije dolazila
dok sam pisao beskonačne prijavnice
i čitao još beskonačnija odbijanja
dok sam držao izlaganja na znanstvenim konferencijama
koja nikoga nisu zanimala
i dok sam u pauzama jeo jabuke
koje sam u dućanu kupio
za dva i pol eura
dok su drugi kolege odlazili na fancy ručkove
koje je plaćala big pharma

kažu da je jako bitno da sada postoji
neka rutina
da ne treba većinu vremena provesti za ekranima
i da je sada vrijeme da se posvetimo svojim hobijima

učenju novog jezika
ili one jedne vještine koju smo
oduvijek htjeli savladati
ali nikada za to nismo imali vremena
oduvijek sam htio naučiti španjolski
vježbati tai chi
ali umjesto toga
već mjesecima ne izlazim iz kreveta
dok mi na leđima
nastaju rane od ležanja

kažu i da je humor vrlo bitna komponenta
mentalnog zdravlja
da nam pomaže u suočavanju sa stresom
i štiti nas od pesimizma
i da nam u ovo vrijeme treba više nego ikada
kažu da je ovo vrijeme izazova
da ne treba zaboraviti svoje ja
naš identitet je bitna točka našeg postojanja
a u ovakvim vremenima lako možemo sami sebe
izgubiti iz vida
kažu da svakoga dana zato
kako se to ne bi dogodilo
treba pogledati samoga sebe u ogledalo
i podsjetiti se na neke činjenice

moje ime je bruno canard
i ja nisam odgovoran
moje ime je bruno canard
i dolazim iz marseillea
prljavog lučkog grada koji oplahnjuju valovi sredozemlja
moje ime je bruno canard
i volim kroasan posut preprženim lješnjacima
iz pekare na uglu
moje ime je bruno canard
i stvarna sam osoba
moje ime je bruno canard
i imam rane na leđima
moje ime je bruno canard
i prije dvadeset godina počeo sam sanjati
kraj koronavirusa
moje ime je bruno canard

i danas sanjam
samo kraj kapitalizma